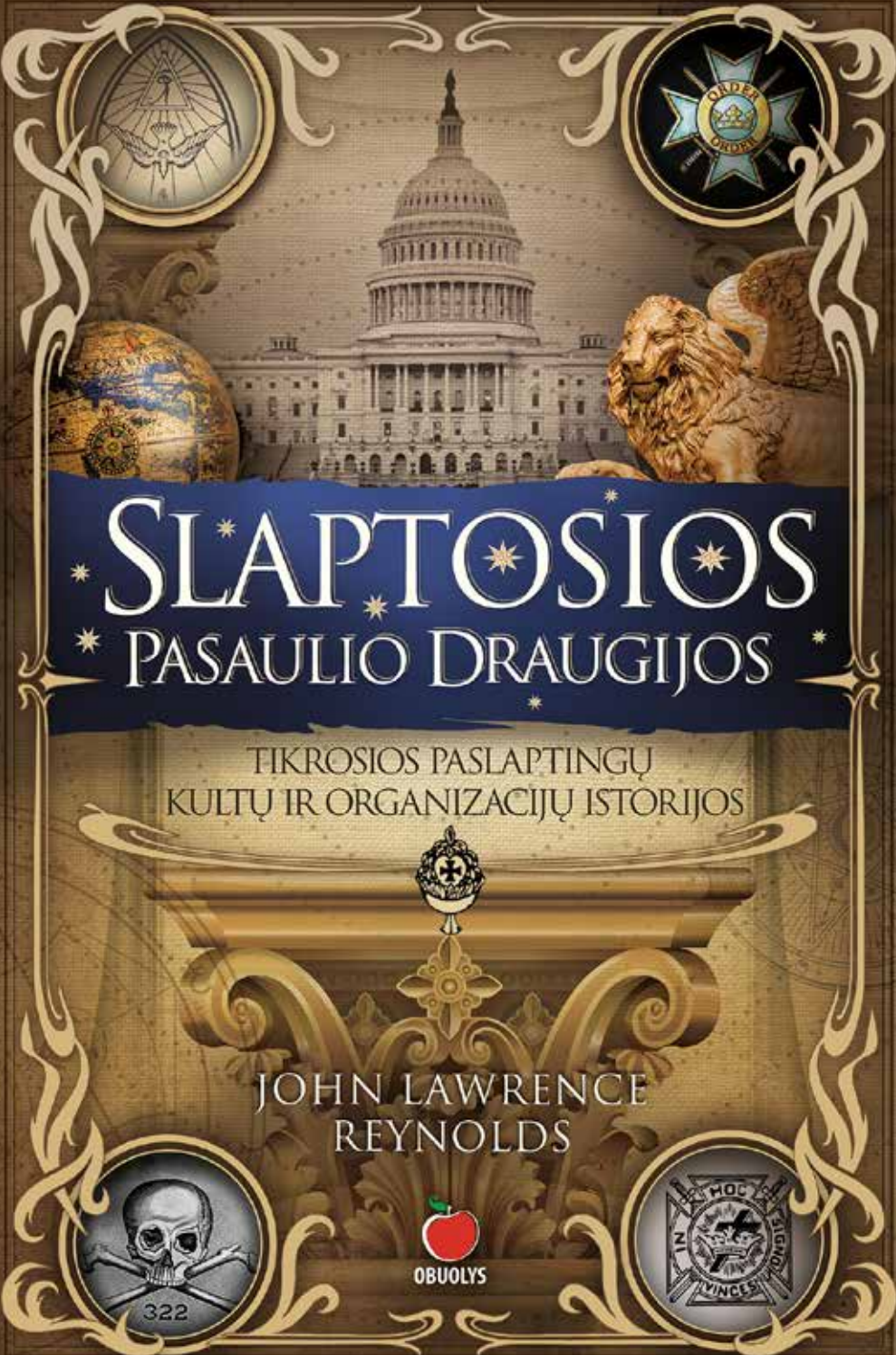

SLAPTOSIOS PASAULIO DRAUGIJOS

TIKROSIOS PASLAPTINGŲ
KULTŲ IR ORGANIZACIJŲ ISTORIJS

JOHN LAWRENCE
REYNOLDS

JOHN LAWRENCE REYNOLDS

SLAPTOSIOS PASAULIO DRAUGIJOS

Iš anglų kalbos vertė
GIEDRĖ TARTĖNIENĖ

Žinoma,
skiriu Anai P.

*Žiaurumo kupina žmogaus širdis,
Pavydo perkreiptas jo veidas.
Tik siaubą kelia atvaizdas tasai
Slaptumu prisidengęs.*

Viljamas Bleikas

*Kuo daugiau žinai arba dediesi žinąs, tuo galingesnis esi.
Visai nesvarbu, ar faktai teisingi.
Prisimink, svarbiausia – manipuluoti paslaptimi.*

Umberto Eko

TURINYS

IVADAS

Kvailybės, baimės ir aistros 11

VIENAS

ASASINAI

Niekas nėra tiesa, viskas yra leistina 21

DU

TAMPLIERIAI, ILIUMINATAI IR MASONAI

Slaptoji galios buveinė 53

TRYŠ

SIONO VIENUOLYNAS

Šventojo gralio saugotojai 95

KETURI

DRUIDAI IR GNOSTIKAI

Žinios ir amžinoji siela 125

PENKI

KABALA

Apokalipsės ištakos 147

ŠEŠI

ROZENKREICERIAI

Paslaptingos išminties paieškos 171

SEPTYNI

TRIADOS

Kultūriniai nusikaltėliai 193

AŠTUONI	MAFIJA IR <i>COSA NOSTRA</i> Išmintingi vyrukai ir verslininkai	211
DEVYNI	JAKUDZA Tradicijos ir amputacijos	241
DEŠIMT	VIKKA (WICCA) Didžioji Deivė ir Raguotasis Dievas	253
VIENUOLIKA	KAUKOLĖ IR KAULAI Slaptieji Amerikos sluoksniai	277
DVYLIKA	SLAPTOSIOS BENDRUOMENĖS POPULIARIOJE KULTŪROJE Begalinis patrauklumas	309
TRYLIKA	KRITIKAI, ALIARMISTAI IR SĄMOKSLŲ TEORETIKAI Kada paranoja tampa suprantama?	331
	PABAIGOS ŽODIS Apie demonus ir kvailybes	359
	PASTABOS	363
	NUOTRAUKAS PATEIKĖ	381
	PADĖKOS	383

ĮVADAS

KVAILYBĖS, BAIMĖS IR AISTROS

Toji paslaptinga bendruomenė nepaprastai baugino. Romos imperijos gyventojai jų ir bijojo, ir nekenė. Dauguma siūlė galabyti juos visus: ir vyrus, ir moteris, ir vaikus. Kiti ragino saugotis, nes buvo girdėję, jog šių žmonių priešai susilaukia kruvino atpildo. Kai kurie nerimavo: gal bendruomenei priklauso draugai ir kaimynai – dar užkrės pavojingomis idėjomis, įtrauks į pasibjaurėtiną veiklą vaikus. Nedaugelis žavėjosi nežmonišku elgesiu, priskiriamu šiai slaptai organizacijai. Romėnų smalsumas augo, jų vaizduotė kilo kaip ant mielių, jie negalėjo patikėti: nejaugi žmonės gali būti tokie ištvirkę?

Pasakojimais, sklidusiais tarp romėnų, kone neįmanoma patikėti. Buvo kalbama, kad slaptosios bendruomenės nariai yra kanibalai: per paslaptingas apeigas kruvinose puotose ryja žmogaus kūną ir geria žmogaus kraują, dažnai naujagimių. Jie skatina lytines orgijas tarp brolių ir seserų, mėgaujasi keistomis ceremonijomis, renkasi paslaptingose vietose, vengia kontaktų su gerbiama visuomene, o atpažįsta vienas kitą mosuodami kanikinimo instrumentu.

„Pridengtas papločiu, kad suklaidintų nepašvęstuosius, kūdikėlis, – rašo vienas romėnas^{1*}, – paguldomas prieš tą, kuris jau susitepęs ritualiniu krauju. Vis akinamas, žudo kūdikėlį jaunąs mokiny, tarsi nekalti smūgiai į dangalą nudažo papločio paviršių tamsiomis paslaptingomis dėmėmis. Godžiai – o siaube! – žmonės puola laižyti kraujo. Nekantriai išsidalija galūnes. Šią auką visi kartu iškilmingai aukoja; šitaip sąmoningai įsipareigoja savitarpio tylą. Šitokie ritualai yra purvinesni už bet kokią šventvagystę...”

Visame Viduržemio jūros regione I amžiuje sklidę panašūs pasakojimai buvo vienodai pasibjaurėtini ir patrauklūs, ypač romėnams, kurie kilnumą vertino labiausiai iš visų dorybių. Romos politikai ėmė reikalauti panaikinti sektą – nieko neklaušinėjant ir be jokių išimčių. Dauguma gyventojų pritarė. Turgavietėse rinkdavosi minios, kur žmonės keitėsi pasakojimais, pateikdavo įrodymus ir dar išpūsdavo pačius nemaloniausius slaptosios draugijos elgesio aspektus. Bėgant laikui buvo pasiektas susitarimas: reikia kažką daryti, reikia sutraukti kulto ryšius, pažaboti tuos niekšus, tuos iškrypėlius, tuos maištininkus, tuos... krikščionis.

Iš dviejų tūkstančių metų perspektyvos pasakojimai apie pasidygėtinas krikščionių praktikas skamba kaip propaganda, išplatinta Romos senato narių kaip strategijos sektai eliminuoti dalis. Galbūt buvo tikimasi, kad sklindančios liaudyje šlykščios istorijos atgrasins gyventojus burtis į krikščionių gretas ir pateisins žiaurų valdžios elgesį su naujosios religijos sekėjais.

* Žr. paaiškinimus knygos gale.

Tikrovėje Romos senatas turėjo nedaug bendra su pasibjaurėtinomis istorijomis. Nors plačioji visuomenė plakė liežuviais apie kanibalizmą ir kraujomaišą, liaudies nuomonė mažai rūpėjo politikams, kurie labiau nerimavo dėl praktiškesnių dalykų, tarp jų dėl krikščionių atsisakymo garbinti imperatorių. Iš esmės pakantūs religiniams skirtumams, senatoriai labiau siai protestavo dėl šio vienintelio nepriimtino požiūrio, laikomo neištikimybės imperatoriui aktu. Kai krikščionys pradėjo savo pažiūras pristesti kitiems, jų veiksmai prilygo maištui. To nebuvo galima ignoruoti. Štai tada Romos valdžia kalbas apie krikščionių skandalingą veiklą išnaudojo kaip ginklą judėjimui nuslopinti.

Bet paskalas apie keistą krikščionių elgesį paskleidė ne Romos senatoriai ar kiti lyderiai. Šie tauškalai, suvešęję paprastų gyventojų vaizduotėje, buvo pagrįsti informacija, kurią pateikė patys krikščionys. Neišmanėliai išpūsdavo bei iškraipydavo faktus ir sukeldavo įtarimus. Apžvelkime, kas gi įkvėpė tuos pasakojimus.

SLAPTUMAS

Krikščionys laikėsi vieni kitų. Be žinomo krikščionio pritirimo į apeigas neįsileisdavo svetimų ir reikalaudavo, kad naujokai išlaikytų ištikimybės testą. Visos šios priemonės turėjo svarias priežastis. Po Jėzaus nukryžiovimo prisipažinti, kad esi krikščionis, buvo tolygu pasirašyti sau mirties nuosprendį. Todėl krikščionys pradėjo slėpti savo veiklą, o paranoja dėl jų tikslų ir

veiklos dar pagilėjo ir plačiau paplito stimuliuodama dar žūtbūtesnį narių poreikį slėpti savo tapatybę. Šitaip ir sukosi ratas, vedantis į vis gilesnį slaptumą ir keldamas vis didesnę paranoją, kuri skatino dar aršesnius persekiojimus.

KANIBALIZMAS

Argi krikščionių apeigose nevalgomas žmogaus kūnas, negeiriamas jo kraujas? Žinoma, tai Komunija. Krikščionims Eucharistijos sakramentas reiškia vienybę su Dievu. Netikintiems tai skamba atstumiančiai ir įtartina.

KŪDIKIŲ VALGYMAS

Stingant efektyvių kontracepcijos ir abortų metodų, skurdžiai romėnai nenorimus vaikus tiesiog išmesdavo į gatvę, kur jie žūdavo nuo bado ir šalčio. Kad ir kaip tai atrodytų nepriimtina šiuolaikiniam žmogui, tokia praktika buvo paplitusi kultūroje, kur maitinti nepageidaujamą burną reiškė tik didesnę našta šeimai. Kai krikščionys pradėjo gelbėti tuos vaikus nuo neabejotinos mirties ir juos krikštyti, romėnai sutriko. Kaip galima norėti auginti kito kūdikį? Nelogiška. O gal tų vaikelių visai neaugins? Galbūt, atsižvelgiant į įprotį valgyti kūną ir kraują, krikščionys surenka pamestus vaikus kaip šviežienos šaltinį savo pasibjaurėtinoms apeigoms? Mintis, kad tie vaikai bus auginami, kad jais bus rūpinamasi, nebuvo svarstoma kaip tikėtina. Kaipgi kitaip, juk tai nėra iš tolo tiek neintriguoja.

ORGIJOS IR KRAUJOMAIŠA

Kai tarp romėnų pradėjo skliti pasakojimai apie krikščionių meilės puotas, buvo visiškai nesunku padaryti prielaidą, kad toji meilė nėra vien tik dvasinė. Gnostikai, kita slapta draugija, iš tiesų praktikavo apeigines sueitis, o sėklą laikė šventu skysčiu, ja išventindavo naujokus. Krikščionys ir gnostikai savo įsitikinimais ir praktikomis labai skiriasi, bet visai nesunku įsivaizduoti paprastą Romos pilietį, gūžčiojantį pečiai ir lotyniškai postringaujantį: „Krikščionys, gnostikai, koks skirtumas? Jie visi vienodi“.

Kraujomaiša? Įsitikinimas kilo iš krikščionių papročio išreiškiant prierašumą ir paramą kreiptis vienam į kitą „broli“ ir „sese“. Kitose kultūrose seserys ir broliai yra gimę iš tų pačių tėvų, tai neginčytina ir jokios alegorinės prasmės netaikomos.

KANKINIMO ĮRANKIS KAIP TAPATYBĖS SIMBOLIS

Romos laikais kryžius buvo plačiai naudojamas kankinimams ir mirties bausmei vykdyti. Romėno tikrai nenuraminatum parodęs kryžių ar ranka nubrėžęs ore jo ženklą. Jis tokį gestą suprastų kaip grasinimą. Įsivaizduokite šiuolaikinę slaptą sektą, koriko kilpą, giljotiną ar elektros kėdę naudojančią kaip vienybės ar vertybių simbolį, ir pagalvokite apie savo reakciją.²

Požiūris į krikščionybę, kaip į grėsmingą slaptą organizaciją, yra puikus kolektyvinių baimių ir pasibjaurėjimo pavyzdys. Niekas nepasikeitė. Nepaisant technologinių pasiekimų ir

informacijos, mes vis taip pat stipriai žavimės slaptomis organizacijomis. Kai dėl populiariosios kultūros įtakos filme ar romane šmėsteli ezoterinės organizacijos paveikslas, akimirksniu patikima, jog ji iš tiesų egzistuoja, o nerimas dėl jos pavojingumo gali prilygti arba net viršyti iškreiptą romėnų, griežiančių dantį ant krikščionybės, vaizduotę.

Kaip rodo krikščionių pavyzdys, dažniausia pašalinių reakcija į slaptą draugiją yra įtarimai ir baimė, gimstantys iš įsitikinimo, kad nieko, kas gera, nereikia slėpti, o visa, kas slepiama, negali būti gera.

Mes trokštame paslapčių, vadinasi, ir draugijų, saugančių bei įamžinančių tas paslaptis, tačiau lygiai taip pat trokštame sąžiningo bendravimo. Numanome, kad svarbūs verslo ir kariniai sprendimai bus priimami slapčiai. Pritariame, kad slapti politikai priima sprendimus dėl kandidatų ir politikos stengdamiesi likti anonimiški. Saugome paslaptis nuo savo draugų, vaikų ir mylimųjų, tačiau taip pat stengiamės perprasti kiekvieną smulkmeną, veikiančią mūsų gyvenimą, reikalaujame informacijos, kuri buvo nuo mūsų nuslėpta, kad ir kokie būtų motyvai. Jei kas nors slepiama, reikalaujame, kad tai būtų paviešinta. Jei faktai paviešinami tik apibrėžtai išrinktųjų grupei, vadinasi, jų motyvai įtartini.

* * *

Bėgant laikui slaptosios organizacijos pamažu, bet reikšmingai pasikeitė. Senovės pasaulyje jos buvo pirmiausia filosofinio ir religinio pobūdžio. Viduramžiais filosofiją išstūmė politika,

nors religija liko dominuoti. Iki XVIII a. vidurio organizacijos vystėsi dviem kryptimis: arba tapdavo broliškomis politinėmis asociacijomis, išsaugojusiomis senovinių filosofinių ir religinių atributų likučius, arba pasukdavo nusikalstamumo keliu – slaptumą pasitelkdavo nelegaliems kėslams ir milžiniškiems turams susikrauti.

Tikslai ir siekiai nulemia, kaip organizacija kursis ir vystysis. Slaptumas tampa būtinas arba narių išskirtinumui sukurti, arba apsaugoti nuo paviešinimo ir užpuodinėjimų. Broliškų organizacijų nariams privilegijos suteikia išskirtinumo, organizacijų, kurias puodinėja teisėsauga arba visuomenė, subjektams slaptumas tampa savisaugos priemone. Bet kuriuo atveju kyla nepasitikėjimas iš ne narių pusės. Nepasitikėjimas veda prie prielaidų, kurios visada neigiamos, neigiamas suvokimas gimdo priešiskumą, priešiskumas didina organizacijos slaptumą ir ratas sukasi iki begalybės. Mažai kas keičiasi.

Įtarimų ir atgarsių ratas įsuka prielaidų karuselę, kuri priešinasi bet kokiam bandymui įlieti realybės porciją. Šiais laikais procesas toks pat galingas ir nenusipėjamas, kaip ir valdant Neronui. Sąmokslų teorijų mėgėjai skelbia, neva slaptosios draugijos valdo pasaulio likimą. Karus, pandemijas, tautų lyderių rinkimus ir ateivių viešnagę žemėje kontroliuoja organizacijos, kurių galia ir tikslai tokie pat nesuvaldomi ir nedori, kaip bet kurio Holivudo pramanyto piktadario iš filmų apie Džeimsą Bondą. Fanatikai autoritetingai, tarsi valstybės kaltintojai, pasakoja apie bylą patikimiems prisiekusiesiems, kaišioja ir demonstruoja „faktus“. Šitaip rimti prieštaravimai yra paverčiami

įrodymais, kad šėtono galia tokia visa apimanti, jog pajėgia įtikinti, kad jis neegzistuoja.

Tai puiki pramoga tiems, kurie įsitikinę, kad jų gyvenimais manipuliuoja nematomos jėgos. Tokie piliečiai narsiai ieško įrodymų, kaip sodinukas stiebiasi į šviesą, net jei šviesos šaltinis kur kas blankesnis už saulę. Pasak sąmokslų teorijų mėgėjų, kiekvienas sprendimas dėl visuotinės ekonominės gerovės, asmens padėties visuomenėje ar sveikatos būklės ir institucijų, kurios vadovauja jūsų gyvenimui, priklauso paslaptiniams vyrams – beveik visada vyrams – kurių asmenybės arba apskritai slepiamos, arba užmaskuotos nepiktybinių viešųjų tarnybų kauke. Niekas, ką galvoji ar darai, nėra tavo vieno sprendimas. Pasaulio likimą lemia masonai arba gnostikai, vikka ar druidai, Bilderbergo grupė arba iliuminatai, mafija arba „Kaukolės ir kaulų“ nariai. Ekonominės negandos? Nykstantys ištekliai? Karai ir badmečiai? Tik kvailiai tiki, kad tai kyla savaime. Sąmokslų teorijų šalininkams visa tai yra rezultatas sąmoningų veiksmų, kurių imasi mantijomis apsisiautę didieji magistras, Sicilijos karo vadai, sąmokslininkai rozenkreiceriai, kabalos sekėjai ar kitos grėsmingos frakcijos.

Kraštutiniai fanatikai įsitikinę, kad visos grupės vienodai įsitraukusios, keičiasi atsakomybe kaip pirkliai intrigų rinkoje. Kiti kiek optimistiškesni. Dauguma slaptųjų organizacijų, pastebi jie, yra nekenksmingos ar netgi naudingos. Kai kurių išorė gali būti apgaulinga, tačiau tai nereiškia, kad jos pavojingos. Reikia pripažinti, egzistuoja organizacijos, kurių ketinimai išties siaubingi, tačiau keliama rizika yra minimali. Argi verta

nerimauti, pavyzdžiui, dėl Kukluksklano, kadaise bauginusios linčiuotojų gaujos, kuri pamažu virto netvarkinga kvailų rasistų kuopele? Nelabai tikėtina.

Tačiau būtų ypač neatsargu kiekvieną slaptą bendruomenę laikyti tiesiog sambūriu suaugusiųjų, žaidžiančių vaikiškus žaidimus. Vardan laisvės tikrai verta būti budriam, tad išmintinga išmanyti apie organizacijas, kurios gali turėti savanaudiškų tikslų, nukreiptų prieš visuomenę. Sunkiausia atpažinti, kas yra kas. Arba koks.

Pasirūpindamas ateitimi šioje knygoje išnagrinėsiu garsiausias slaptąsias organizacijas, išlikusias bėgant amžiams. Kiekvienos jų įtaka arba liūdnai pagarsėjusių veiksmų poveikis juntami ir šiandien. Kaip pamatysime, dauguma yra broliškos ir nekenksmingos, kelios tebėra kankinamai įtartinos, o kitos nusipelnė, kad tamsi jų slaptumo skraistė būtų nutraukta, kad jos stotų ryškioje šviesoje, tegu išsisukinėja ir rangosi demaskuojančiame spindulyje.

VIENAS

ASASINAI

NIEKAS NĖRA TIESA, VISKAS YRA LEISTINA

1191 m. Jeruzalės karaliumi tapo Konradas Montferietis. Į sostą jį paskyrė garsusis kryžiaus žygių didvyris Ričardas Liūtaširdis. Įsakęs Konradui atkurti krikščionių pajėgas ir laukti jo sugrįžtant, Ričardas patraukė namo, kur kilniam šviesiaplaukiui valdovui buvo lemta tapti centrine legendų ir herojinių epų apie Robiną Hudą figūra.

Konradas kovoje dėl sosto įveikė Šampanės grafą Henriką ir ketino išgarsinti savo viešpatavimą Jeruzalėje, amžiams išvairdamas musulmonus iš Šventosios Žemės. Taip jis būtų tapęs didžiuoju krikščionių herojumi, kuriam suteikiama teisė sėdėti Dievo sosto dešinėje.

Tačiau šiems sumanymams įgyvendinti jis turėjo pernelyg mažai laiko. Netrukus po to, kai Ričardas išvyko iš Šventosios Žemės, Konrado stovyklavietėje pasirodė trys krikščionių vienuoliai. Broliai lenkėsi visiems sutiktiesiems ir laimino juos peržegnodami. Regėdami tokį pamaldumą, Konrado kariai prarado budrumą. Tai buvo lemtinga klaida. Vos prisiartinę prie Konrado, vienuoliai iš po apsiaustų išsitraukė durklus ir

apstulbusių sargybinių akivaizdoje surengė kruviną pasirodymą – puolė maitoti karaliaus kūną. Įvykdę žudikišką užduotį trys jaunuoliai, kurie iš tiesų buvo ne krikščionių vienuoliai, o patys tikriausi musulmonai, nė nemėgino bėgti. Pasidavę Konrado sargybai, tylėdami jie iškentė šurpūs kankinimus: iš pradžių krikščionys jiems nudyrė odą, paskui numarino degindami ant lėtos ugnies. Tokios žiaurios bausmės buvo įprastos tiems rūstiems ir tamsiems laikams.

Vėliau, gedėdami žuvusio vado, Konrado šalininkai pusbal-siu aptarinėjo keistą žudikų elgesį, ypač jų nuolankų susitaikymą su lemtimi. Buvo keista matyti, kaip jie išmeta ginklus ir ramiai stovi, abejingai stebėdami, kaip priešmirtinės agonijos tampomą kūną apleidžia gyvybė. Akivaizdu buvo ir tai, kad jie nepabūgo laukiančių žiaurių kankinimų ir džiugiai pasitiko mirtį. Nė vienas anksčiau nieko panašaus nebuvo matęs, niekas negalėjo tokio poelgio paaiškinti ir nežinojo, ką tai reiškia.

Šampanės grafas Henrikas nešvaistė laiko jaunųjų žudikų elgesio apmąstymams. Daugeliui pernelyg ankstyva Konrado mirtis buvo tragedija, tačiau Henrikui, kuris, jei būtų gimęs aštuoniais šimtmečiais vėliau, tikriausiai būtų tapęs puikiu įmonės vadybos specialistu, ji tapo vartais į sėkmę. Netrukus po to, kai Šventoji Žemė priglaudė Konrado palaikus, Henrikas nieko nelaukdamas vedė karaliaus našlę, taip tikėdamasis gauti išsvajotą sostą, kainavusį jo pirmtakui gyvybę. Tačiau Henrikas nebuvo vainikuotas Jeruzalės karaliumi (veikiausiai dėl to, kad stokojo Konrado dvaro paramos, o gal buvo kaltas nepalankus likimas). Teko tenkintis ne tokiomis svarbiomis pareigomis,

kurias vykdydamas privalėjo keletą kartų vykti rytų kryptimi – į Persiją. Per vieną tokių kelionių jam pavyko išsiaiškinti, kas iš tiesų nužudė Konradą, ir tapti pirmuoju europiečiu, sužinojusiu apie vienos nuožmiausių slaptųjų draugijų egzistavimą.

Tai nutiko Henrikui su savo palyda keliaujant mažai ištirtu maršrutu Elburso kalnais, kurie driekiasi į šiaurę nuo Teherano dabartiniame Irane. Kryžiaus žygių metu ši žemė priklausė musulmonams šiitams, kurie krikščionims leisdavo per ją keliauti gana saugiai. Kai Henrikas su savo kariais prisiartino prie didžiulės tvirtovės, stūksančios ant stačios ir aukštos uolos, juos pasitiko pilies valdytojo Dai el Kebiro pasiuntiniai. Krikščionys iš pradžių sunerimo, tačiau jų būgštavimus greitai išsklaidė pagarbus pilies šeimininko tarnų elgesys ir mandagus kvietimas apsilankyti tvirtovėje bei pasimėgauti Dai el Kebiro svetingumu. Nepriimdami tokio kvietimo, keliauninkai būtų mirtinai įžeidę šeimininką. Be to, įspūdingai atrodžiusi pilis patraukė Henriko dėmesį. Jis negalėjo atsisipirti pagundai iš arti pasigrožėti puikiu statiniu ir, žinoma, pasimėgauti prašmatniomis vaišėmis.

Henrikas su savo palyda nusekė paskui tarnus prie pilies vartų, kur juos, aidint fanfaroms, šiltai pasitiko šeimininkas. Dai el Kebiras, akivaizdžiai labai turtingas ir galingas žmogus, jautė didžiulį malonumą galėdamas svečiams aprodyti tvirtovę. Vedžiodamas juos po didžiulius sodus jis atkreipė keliautojų dėmesį į daugybę akmeninių bokštų, besistiebiančių aukštyrų virš uolėto slėnio. Vienoje vietoje jis stabtelėjo ir, mostu parodęs į patį aukščiausią bokštą, paklausė Henriko, ar jam padarė įspūdį statinio aukštis ir didingumas.

Iš tikrųjų Henrikas negalėjo nesutikti, kad bokštas, iškilęs beveik šimtą uolekčių virš stataus uolinio skardžio, atrodo ištis įspūdingai. Bokšto viršūnėje stovėjo du sargybiniai, apsigobę akinamo baltumo apsiaustus, ir akylai sekė kiekvieną Dai el Kebiro judesį. Henrikas pastebėjo, kad kiekvieno tvirtovės bokšto viršūnėje yra ir daugiau panašiai apsirengusių jaunuolių. Jie šypsodamiesi nusilenkdavo savo šeimnininkui ir jo svečiams, kai šie praeidavo pro šalį, visi atrodė laimingi ir patenkinti.

– Šie vyrai, – tarė Dai el Kebiras, – vykdo mano įsakymus kur kas uoliau, nei krikščionių tarnai paklūsta savo šeimnininkams.

Išgirdę šiuos žodžius, svečiai suglumo. Tuo metu jie net neketino aptarinėti klausimų, susijusių su karyba ir valstybės valdymu.

Pamatęs sutrikusią Henriko veido išraišką, Dai el Kebiras nusišypsojo ir tarė:

– Žiūrėkite.

Jis iškėlė rankas ir parodė kažkokį, matyt, iš anksto sutartą ženklą. Akimirksniu aukščiausio bokšto viršūnėje stovėję vyrai šoko nuo atbrailos žemyn, ir jų kūnai ištiško į bokšto papėdėje stūksančias uolas.

Henrikas buvo priblokštas. Du puikiai sudėti jaunuoliai, iš pažiūros visiškai sveiki ir patenkinti gyvenimu, nedvejodami paaukojo gyvybes vykdydami kvailą šeimnininko užgaidą.

– Jeigu pageidaujate, – tęsė Dai el Kebiras, – kitiems įsakyčiau pasielgti taip pat. Man davus ženklą, visi vyrai nuo bokštų viršūnių su džiaugsmu šoks žemyn.

Sukrėstas beprasmiškos pilies šeimnininko tarnų žūties, Henrikas mandagiai padėkojo ir atsisakė siūlomo reginio.

– Ar gali bent vienas krikščionių valdovas tikėtis tokio palklusnumo iš savo tarnų? – pasiteiravo Dai el Kebiras.

Grafas atsakė, kad joks jam žinomas krikščionių valdovas neturi tokios galios savo pavaldiniams. Jo paties, kaip ir kitų valdovų, kariai narsiai žygiuoja į mūsų, nes jiems svarbi garbė, ištikimybė ir lojalumas, jie nedvejodami paaukotų gyvybes dėl aukštesnio gėrio. Prireikus jie nesvarstydami žūtų, gindami save, savo garbę, siekdami pergalės ir šlovės. Tačiau nė vienas jų nepultų į mirties glėbį taip džiaugsmingai kaip tie du jaunuoliai, vykdę savo šeiminko įgeidį.

– Turėdamas tokius patikimus tarnus aš išvaduosiu mūsų visuomenę nuo bet kokių priešų, – tarė Dai el Kebiras su neslepia pranašumo gaidele.

Taip Šampanės grafas Henrikas susipažino su žmonėmis, nužudžiusiais jo pirmtaką ir daugiau kaip šimtmetį terorizavusiais žemes nuo Persijos iki Palestinos. Jis susitiko su asasinais.

* * *

Asasinai nebuvo nei pirmoji, nei gausiausia, plačiausiai paplitusi ar ilgiausiai veikusi slaptoji draugija. Jų faktinė galia tetruko šiek tiek ilgiau kaip šimtmetį ir sunyko kartu su prasidėjusiais mongolų ordų antpuoliais. XIV a. pradžioje jie jau nebebuvo įtakinga Vidurinių Rytų politinė jėga. Tačiau garsas apie jų nuožmumą buvo taip plačiai pasklidęs, kad Europos tautos asasinams priskirdavo daugelį politinių žmogžudysčių iki pat XVII a. vidurio, o kai kurie įvykiai vertė galvoti, kad asasinų organizacijos sekėjai Indijoje veikė iki XIX a. šeštojo

dešimtmečio. Kai kurie faktai šiai organizacijai neleidžia nugrimzti užmarštin ir mūsų dienomis.

Visų pirma gąsdina pats organizacijos pavadinimas. Žodis *asasinas* (angl. *assassin* – žudikas) reiškia asmenį, kuris nužudo (dažniausiai žiauriai) įžymų arba svarbų asmenį. Antra – jų palikimas. Asasinų metodais ir motyvais, atsiradusiais beveik prieš tūkstantmetį, šiandien naudojasi pati negailestingiausia ir gausiausia teroristų grupuotė. Dai el Kebiro ir besišypsančių, džiaugsmingai mirtį pasitinkančių jaunuolių su baltais apsiaustais idėjiniai sekėjai sukūrė nedidelę slaptą organizaciją, terorizuojančią visą pasaulį. Jos nariai slapstosi Afganistano kalvose ir kloniuose, susitinka su nelegaliomis kuopelėmis iš Karačio ar Kelno ir grasina vienintelei pasaulyje likusiai supervalstybei. Ši organizacija vadinama *al Kaida*.

* * *

Asasinų organizacija susikūrė VII a., po musulmonų skilimo atsiradus dviem tarpusavyje kariaujančioms grupuotėms – šiitams ir sunitams. Joks įvykis bet kuriame kitame religiniame judėjime, net krikščionių reformacija, nesukėlė tokios nesan-taikos, kaip šis skilimas, įvykęs netrukus po Mahometo mirties.

570 m. gimusį Mahometą musulmonai laiko paskutiniuoju Dievo pranašu, atėjusiu po Adomo, Abraomo, Mozės ir Jėzaus. Apie 610 m. jis regėjo viziją oloje netoli Mekos ir pradėjo skelbti mokymą, kuris tapo Korano pagrindu ir padėjo pamatus islamui. Išvarytas iš Mekos už savo skelbiamas tiesas, jis 622 m. pabėgo į Jatribą, dabartinę Mediną („Pranašo miestą“),

o 630 m. grįžo į Meką ir ją nukariavo islamo vardu. Pranašo Mahometo kelionė į Mediną žymi musulmonų kalendoriaus pradžią. 632 m., Mahometui mirus, dauguma Arabijos valstybių, tarp jų Sirija ir Persija, jau buvo atsivertusios į islamą.

Po Mahometo mirties jo šalininkai turėjo išspręsti įpėdinio klausimą. Sunitai, kurių pavadinimas yra kilęs iš arabiškos frazės *ahl as-sunnah wa-l-ijma* („sunos ir sutarimo žmonės“), šiandien yra laikomi ortodoksine islamo atšaka. Jie tiki, kad valdžia turi būti perduota iš aukščiau Pranašui artimiausiems ir patiems patikimiausiems patarėjams arba kalifams. Šiitai („Ali sekėjai“) tiki, kad būtina griežtai laikytis giminystės linijos, todėl Pranašo įpėdiniu jie paskelbė Mahometo pusbrolių Ali, kuris buvo ir jo žentas.

Neįmanoma perteikti šio skilimo tarp musulmonų reikšmės, nes nesantaikos priežastys nebuvo tik sosto paveldėjimo klausimas. Kiekviena grupė skirtingai vertina įvairius socialinius bei kultūrinius reiškinius, taip pat šventų apeigų datas ir reikšmę, laikinų santuokų teisėtumą ir religinio kompromiso taikymą siekiant išvengti persekiojimo ir mirties (šiitai pastarąjį priima, o sunitai jį laiko tikėjimo išdavyste).

Palyginus šiitų ir sunitų tarpusavio kovas (jos dažniausiai baigdavosi šiitų pralaimėjimu, nes sunitų pajėgos būdavo dešimteriopai gausesnės) su Reformacijos epochos karais Europoje, pastaruosius galima laikyti pavieniais ginkluotais susirėmimais. Mirus kalifui Ali, priešiška umajadų grupuotė žiauriai nužudė jo vaikaitį Huseiną ir visus šeimos narius. Šis visą musulmonų pasaulį sukrėtęs įvykis dar labiau pagilino prarają tarp sunitų ir šiitų grupuočių. Šiitai ne tik buvo pradėti persekioti – jų

pasaulėžiūra įgavo liūdną tragizmo atspalvį, kuris išliko iki pat mūsų dienų. Kalbant nūdienos kalba, šiitai vadina save bedaliais, engiama mažuma, pasiryžusia aukotis dėl savo įsitikinimų. Daugelis pastarųjų metų įvykių šį požiūrį tik patvirtina.

Iki pat kryžiaus žygių epochos pradžios tarp sunitų gyvenę pavieniai šiitai bet kada galėjo būti nužudyti. Priversti gyventi nelegaliai tam, kad išliktų, jie puikiai išmoko saugoti paslaptis ir reikalaudavo, kad visi bendruomenės nariai besąlygiškai paklustų vadovų nurodymams. Ilgainiui, kad išsaugotų savo įsitikinimus ir apgintų šalininkus, šiitai susibūrė į grupuotes, išsibarsčiusias po Vidurinius Rytus. Nors iš pirmo žvilgsnio skirtumai tarp atskirų grupuočių gali atrodyti nereikšmingi, jie kurstė priešišumą ir įtarumą, padėjusius atsirasti asasinų organizacijai.

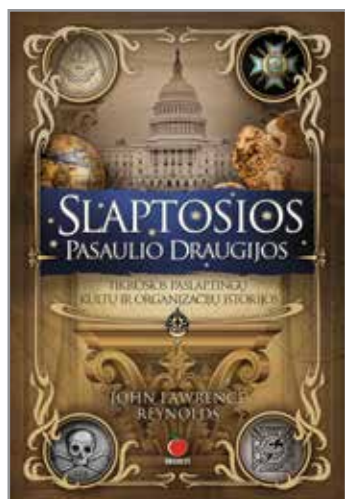
Dvi svarbiausios atskilusios grupės buvo dvyliktininkai ir izmailitai. Dvyliktininkai tikėjo, kad musulmonų pasaulyje viešpatauja dvylika teisėtų Mahometo įpėdinių imamų (arabų kalba *imamas* reiškia „esantis prekyje“) ir kad dvyliktasis imamas, likęs gyvas, slapstėsi pastaruosius tūkstantį metų. Izmailitų grupuotė yra susiskaidžiusi į įvairias atšakas, pavyzdžiui, septintininkus, kurie tiki tik septyniais imamais, ar Nizario šalininkus, tvirtinančius, kad imamai šioje žemėje niekada neišnyks, ir savo imamu pripažįstančius Aga chaną. Kadangi dvyliktininkų yra žymiai daugiau nei izmailitų (jie sudaro apie 90 % dabartinių Irano ir apie 60 % Irako gyventojų), pastarieji sudaro mažumos mažumą, todėl yra kur kas labiau linkę griebtis smurto.

Šios grupuotės, apie kurias mažai ką žino ir supranta krikščioniškosios pasaulio dalies gyventojai, primygtinai paiso netgi

pačių menkiausių skirtumų tarp veiksmų ir filosofijos, dėl ko dažnai kyla neįtikėtinai nuožmūs susidūrimai. Pavyzdžiui, ruošiantis maldai, būtina atlikti apsivalymo ritualus. Šiitai įsitikinę, kad pakanka šlapiomis rankomis perbraukti per pėdas, o sunitai mano, kad būtinas visiškas apsivalymas. Jeigu meldžiamasi stovint, šiitai tiki, kad rankos turi būti nuleistos žemyn; sunitai (išskyrus Maliko sekėjų grupę) įsitikinę, kad rankos turi būti sulenktos. Menkos smulkmenos? Tik ne uoliems ir sąžiningiems musulmonams. Dėl šių ir daugybės kitų klausimų tebesiginčijama iki šiol, o prieš tūkstantį metų islamo pasaulyje jie sukeldavo priešškumą, kuris dažnai virsdavo mirtį sėjančiomis nuožmiomis kautynėmis. Šie faktai padeda suprasti asasinų organizacijos atsiradimo priežastis, jos raidą ir negailestingą būdą.

Apie 1000 m. izmailitų grupė Kaire įkūrė Mokslų buveinę ir pradėjo į ją vilioti mokinius, žadėdama juos išmokyti slaptų metodų, leisiančių tikintiesiems Alacho vardu vykdyti dieviškąją misiją. Šis judėjimas tapo žinomas izmailitų organizacijos vardu, o Mokslų buveinės mokytojai veikė vykdydami tiesioginio Mahometo ainio, Egipto valdovo Fatimitų dinastijos kalifo tiesioginius įsakymus.

Didžiąją Mokslų buveinės mokytojų dalį sudarė paties kalifo dvariškiai, tarp kurių buvo vyriausiasis kariuomenės vadas ir įvairūs ministrai. Norėdamas užtikrinti Mokslų buveinės sėkmę, kalifas ją aprūpino pačiomis naujausiomis to meto mokesiomis priemonėmis ir suteikė kasmetinę šimto tūkstančių aukso monetų rentą. Pirmaisiais veiklos metais į Mokslų buveinę mielai priimdavo tiek vyrus, tiek moteris, nors jų mokymai, savaime aišku, vykdavo atskirai.

**ĮSIGYKITE
KNYGĄ DABAR**

obuolys.lt